

Quick-scan natuur Laarhoeve

Oriënterend onderzoek ikv de wet- en regelgeving voor de natuur

Concept

Grontmij Nederland B.V.
Eindhoven, 12 september 2012

Verantwoording

Titel : Quick-scan natuur

Subtitel : Oriënterend onderzoek ikv de wet- en regelgeving voor de natuur

Projectnummer : 324128

Referentienummer :

Revisie : 0

Datum : 12 september 2012

Auteur(s) : Ing. M.C. Bonder

E-mail adres : Marcel.bonder@grontmij.nl

Gecontroleerd door : R. van Schijndel

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : Drs. M.G.M. Drost

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
T +31 40 265 12 11
F +31 40 244 37 97
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

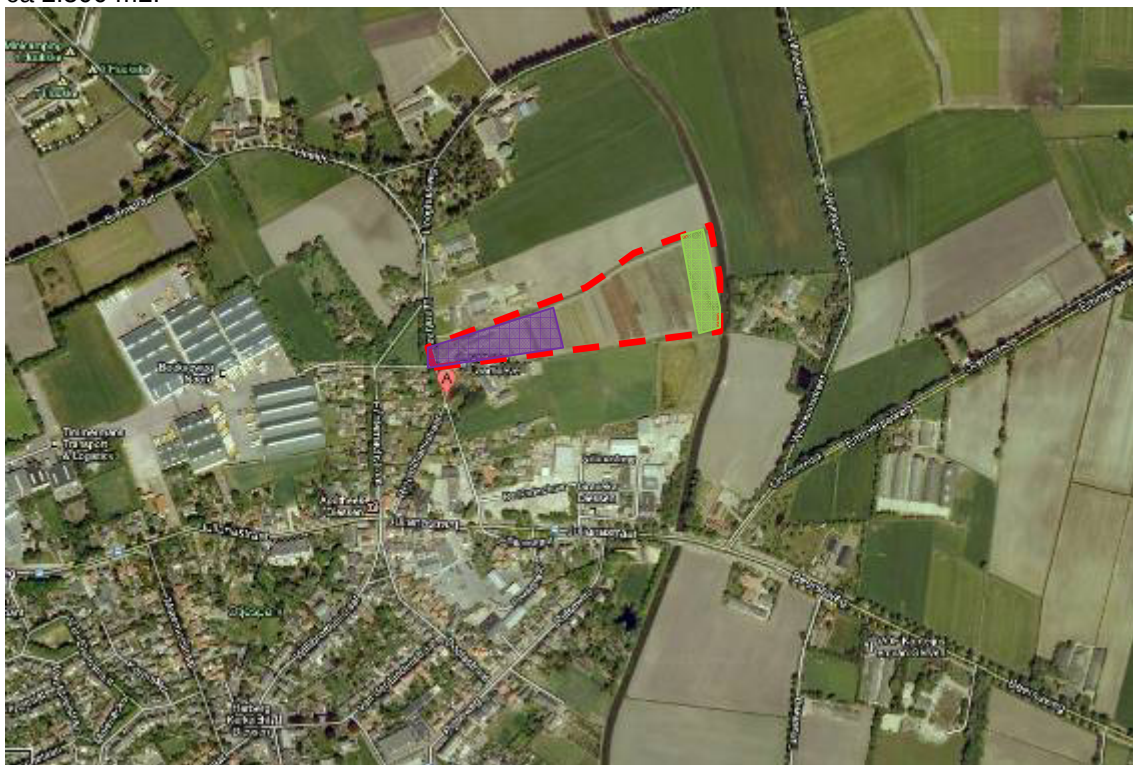
1	Inleiding.....	1
2	Toetsingskader	3
2.1	Inleiding.....	3
2.2	Flora- en faunawet.....	3
2.3	De Natuurbeschermingswet.....	5
2.4	Verordening ruimte Noord Brabant 2012.....	5
2.4.1	EHS.....	5
2.4.2	Attentiegebieden EHS.....	5
2.4.3	Groenblauwe mantel.....	5
2.4.4	Ecologische verbindingzones.....	6
2.4.5	Zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen	6
3	Resultaten quickscan.....	8
3.1	Inventarisatie methode.....	8
3.1.1	Bronnenonderzoek.....	8
3.1.2	Oriënterend veldbezoek.....	8
3.2	Natuurbeschermingswet	8
3.3	Ecologische Hoofdstructuur	9
3.3.1	Inventarisatie.....	9
3.3.2	Effecten	9
3.4	Soortbescherming	10
3.4.1	Flora	10
3.4.2	Zoogdieren	11
3.4.3	Vogels	11
3.4.4	Vissen	12
3.4.5	Amfibieën	12
3.4.6	Reptielen	12
3.4.7	Ongewervelden	12
4	Conclusie & aanbevelingen	13
4.1	Natuurbeschermingswet	13
4.2	Ecologische Hoofdstructuur	13
4.3	Flora- en faunawet	13
4.3.1	Flora	13
4.3.2	Zoogdieren	13
4.3.3	Vogels	13
4.3.4	Vissen	13
4.3.5	Amfibieën	14
4.3.6	Reptielen	14
4.3.7	Ongewervelden	14
4.4	Aanbevelingen	14
5	Literatuurlijst.....	15

1 Inleiding

De Laarhoeve is een landbouw en zorgbedrijf en bestaat uit een boerderij, een werkschuur, een klein schuurtje en tuinen. Het bevindt zich aan de Laarweg aan de noordoostzijde van de kern Diessen in het beekdal van de Reusel in de gemeente Hilvarenbeek.

De Laarhoeve is voornemens om 25 wooneenheden te realiseren verdeeld over een totaal van drie woongroepen en zes 'zelfstandige' appartementen. Daarbij zal de boerderij worden verbouwd voor de realisatie van de zes appartementen. Het schuurtje wordt afgebroken en de werkschuur wordt vergroot. Verder wordt achter op het terrein een nieuw gebouw aangelegd van 1396m² met hierin onder andere 4 appartementen. Tussen de werkschuur in het appartementengebouwtje komt een kas.

De oevers van de Reusel, welke in de huidige situatie bestaat uit civieltechnisch gevormde steile oevers met voedselrijk grasland, zal door middel van grondverzet natuurlijke oevers krijgen. Dit wordt beschouwd als een compensatie. De natuuroever zal een oppervlakte krijgen van circa 2.500 m².

Kaart 1.1 Locatie plangebied De Laarhoeve weergegeven binnen de rode belijning gelegen aan de noordoostzijde van de kern Diessen in het beekdal van de Reusel. Ter plaatse van het paars gemarkeerde deel zullen gebouwaanpassingen en beperkte nieuwbouw plaats vinden. In het groen gemarkeerde gebied komt natuurontwikkeling door de aanleg van een natuuroever aan de Reusel.

In deze quick scan natuur wordt, op basis van bestaande informatie en een oriënterend veldbezoek, een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied en de mogelijke relaties die er liggen met de omgeving. De quick-scan geeft inzicht in de noodzaak tot het uitvoeren van nadere inventarisaties of effectbeoordelingen. De quick-scan vormt daarmee de basis voor

eventuele verdere procedures of vervolgonderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur.

Foto 1.1 Situatie van de oeverzone van de Reusel in de oostelijke strook van het plangebied op linkerfoto. Op rechterfoto een overzicht van de Laarhoeve met haar tuinen en op de achtergrond de werkschuur (rode pijl) en de boerderij (paarse pijl).

2 Toetsingskader

2.1 Inleiding

De wet- en regelgeving voor natuur is in Nederland onderverdeeld in gebiedsbescherming en soortenbescherming. Gebiedsbeschermende wetgeving voorziet in bescherming van aangewezen natuurgebieden en wordt geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet). Soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet (Ff-wet). Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. In de Nb-wet en de Ff-wet zijn de belangrijkste bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijnen geïmplementeerd. Daarnaast zijn er ook provinciaal beschermde gebieden en soorten.

Concreet komen in de voorliggende quick-scan natuur de volgende beschermingskaders aan bod:

- De Flora- en faunawet;
- De Natuurbeschermingswet;
- De bescherming van de EHS;

2.2 Flora- en faunawet

Ter bescherming van de Nederlandse flora en fauna is sinds 1 april 2002 de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet is gericht op de duurzame instandhouding van soorten planten en dieren. De Flora- en faunawet vervangt o.a. de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de oude Natuurbeschermingswet 1968. In de Flora- en faunawet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermd. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelden beschermd. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet gelden de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Conform artikel 75 is het mogelijk om bij ruimtelijke ingrepen een ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 8, 11 en 13. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3. De bescherming van de broedvogels heeft een apart beschermingsregime en zijn sinds 25 augustus 2009 onderverdeeld in de categorieën 1 tot en met 5 en overige soorten.

Op 11 juli 2012 is er als gevolg van een uitspraak van de Raad van State (201104809/1/A3) een eind gekomen aan de mogelijkheid om zonder ontheffing te werken bij het overtreden van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Alleen die maatregelen die leiden tot het voorkómen van het overtreden van verbodsbepalingen zijn toegestaan zonder ontheffing op grond van artikel 75 Ffwet.

In situaties waarbij sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de Ffwet dient een ontheffing op grond van artikel 75 Ffwet aangevraagd moet worden. Dit is echter niet altijd mogelijk, omdat niet altijd het juiste wettelijk belang aanwezig is.

In onderstaand stappenplan is weergegeven welke stappen doorlopen moeten worden om te bepalen of het aanvragen van een ontheffing op grond van artikel 75 Ffwet mogelijk is.

Stap 1 → is er een wettelijk belang op basis waarvan een ontheffing aangevraagd kan worden?

Vogelrichtlijnsoorten:

- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid

Bijlage IV soorten Habitatrichtlijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Overige tabel 3-soorten zijnde geen Bijlage IV soorten Habitatrichtlijn en tabel 2-soorten

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Stap 2 → zijn er geen andere bevredigende oplossingen?

Om in aanmerking te komen voor een ontheffing mogen er geen andere bevredigende oplossingen zijn die minder effect hebben op beschermde soorten. Dit aspect is in de jurisprudentie ruim uitgelegd, waarbij het niet alleen gaat om andere geschikte locaties maar ook om andere oplossingen voor hetzelfde probleem. Denk hierbij aan het beruchte 'korenwolf-arrest' waarbij als argument voor het bouwen van een bedrijvenpark het oplossen van werkloosheid in de regio werd gebruikt. De Raad van State oordeelde dat de werkloosheid in de regio ook op andere manieren opgelost konden worden.

Stap 3 → is de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding?

Om de gunstige staat van instandhouding te behouden kan het nemen van mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn. Hiermee wordt de functionaliteit van het leefgebied van de betreffende soort en daarmee ook de gunstige staat van instandhouding gegarandeerd.

2.3 De Natuurbeschermingswet

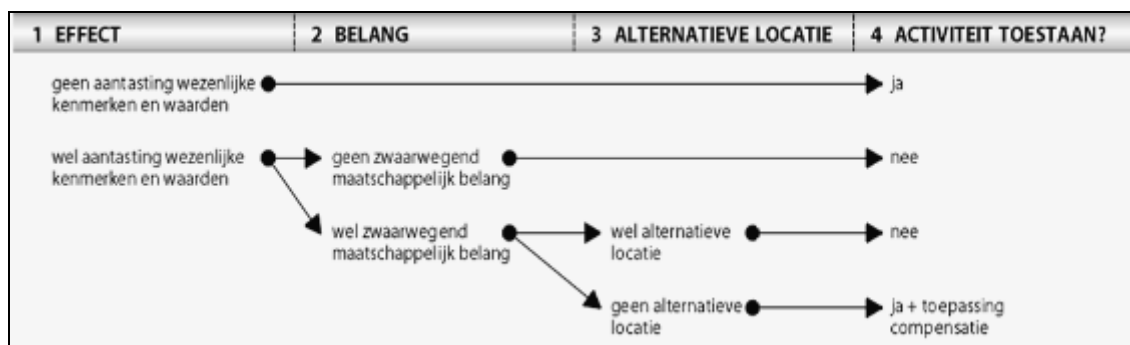
De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van Natura2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten. Projecten die een negatieve invloed hebben op deze gebieden mogen niet uitgevoerd worden zonder vergunning.

In de quick-scan wordt inzichtelijk gemaakt of er in de omgeving van de het plangebied wettelijk beschermde gebieden aanwezig zijn en of een negatieve invloed hierop door het plan al dan niet is uit te sluiten. Als uit de quick-scan blijkt dat negatieve effecten niet zijn uit te sluiten, dan zal de vervolgstap het uitvoeren van een eventueel aanvullende oriënterende fase (voortoets) zijn. In de quick scan/voortoets moet duidelijk worden of er een verslechteringstoets of een passende beoordeling opgesteld moet worden. Het uitvoeren van een verslechteringstoets is noodzakelijk bij negatieve effecten die met zekerheid niet significant zijn, het uitvoeren van een passende beoordeling bij negatieve effecten die (mogelijk) significant zijn.

2.4 Verordening ruimte Noord Brabant 2012

2.4.1 EHS

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) voor Noord Brabant is vastgelegd in de Verordening Ruimte 2012. De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het “nee, tenzij”-principe. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven (schema 4.1). Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies in kwaliteit en oppervlak dienen te worden gecompenseerd.

Schema 4.1 Het "Nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel

Indien een activiteit of ontwikkeling plaatsvindt buiten de ecologische hoofdstructuur, kan er nog steeds sprake zijn van een aantasting van de waarden en kenmerken hiervan (externe werking). Denk aan aantasting door geluid, stank of vervuiling.

2.4.2 Attentiegebieden EHS

Attentiegebieden EHS zijn zones die de hydrologisch afhankelijke delen van de EHS (natte natuurplels) bedekken en tevens een zone van gemiddeld 500 meter breed rondom een natte natuurplel omvatten. Deze zone is handmatig begrensd om zoveel mogelijk rekening te houden met in het veld voorkomende 'harde' en 'logische' grenzen, zoals perceelsgrenzen en wegen. Activiteiten, die een negatief effect op de (grond)waterstand in een natte natuurplel kunnen hebben, dienen aan een vergunningstelsel te worden onderworpen. Ten aanzien van grondverzet of diepploegen geldt dat door het veranderen van de bodemopbouw of het doorboren van lagen stromingen in het grondwatersysteem kunnen veranderen.

2.4.3 Groenblauwe mantel

Gebieden in de groenblauwe mantel grenzen aan de EHS, de ecologische verbindingzone of het zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen, zijn de gebieden met overwegend grondgebonden agrarisch gebruik en belangrijke nevenfuncties voor natuur en water. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen de mantel zijn mogelijk, als ze een positief effect hebben op de bestaande en te ontwikkelen natuur- en landschapswaarden en/of op het bodem- en watersysteem in het gebied. De gebieden in de groenblauwe mantel worden beschermd via de zoge-

naamde 'ja mits'- benadering. Dat betekent dat er nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn als ecologische en landschappelijke waarden en de natuur-, bodem- en waterfuncties worden behouden en er een kwaliteitsverbetering voor deze functies en het landschap optreedt. De ontwikkeling van kapitaalintensieve functies, zoals verbouwing, (bezoekers)intensieve recreatie en concentratiegebieden voor intensieve landbouwfuncties wordt met instructieregels in de verordening uitgesloten.

2.4.4 Ecologische verbindingszones

Voor de ecologische verbindingszones geldt een beperkt beschermingsregime. Een ecologische verbindingszone wordt aangeduid met een concreet aangeduid zoekgebied. Inrichting, beheer en bescherming op perceelsniveau worden nader in het bestemmingsplan uitgewerkt. Hiervoor geldt in bestaand bebouwd gebied en zoekgebieden voor bebouwde ontwikkeling, dat het bestemmingsplan een ecologische verbindingszone met een breedte van 50 meter moet beschermen. In overige gebieden is de breedte vastgesteld op 25 meter. De verordening maakt geen onderscheid tussen gerealiseerde en niet gerealiseerde ecologische verbindingszones. De bescherming is in beide gevallen hetzelfde, wat mogelijk is, nu dit slechts een beperkte bescherming is. Een gerealiseerde ecologische verbindingszone zal in de praktijk niet altijd over de volle lengte een breedte van 25 meter hebben. Sommige onderdelen kunnen smaller zijn, zeker als met stapstenen wordt gewerkt. Daar bemoeit de verordening zich niet mee, die regelt enkel dat de bescherming 25 c.q. 50 meter blijft. Bij een ecologische verbindingszone gaat het namelijk niet enkel om de aanleg, maar ook om het behoud en beheer. Het is belangrijk dat er ook na aanleg een bepaalde mate van bescherming is. In geval er een breedte van bijvoorbeeld 15 meter is aangelegd, geeft de verordening de ruimte om deze strook een ander beschermingsregime toe te kennen dan de resterende 10 meter van het zoekgebied ecologische verbindingszone, zolang die bescherming voor de resterende 10 meter maar gericht is op het behoud en beheer van de ecologische verbindingszone.

2.4.5 Zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen

De in het Provinciaal Waterplan 2010-2015 opgenomen gebieden voor ruimte voor behoud en herstel van watersystemen zijn samengesteld uit verschillende typen gebieden. Het betreft de waterlopen met de functie waternatuur, de (natte) ecologische verbindingszones en de gebieden die in de reconstructie- en gebiedsplannen zijn aangeduid als 'ruimte voor beek- en kreekherstel'. Gemeenschappelijk aan deze gebieden is dat in deze gebieden het beleid gericht is op verbetering en herstel van het natuurlijke watersysteem van bovenregionaal belang en dat daarvoor ruimte nodig is. Er is geen onderscheid gemaakt naar gebieden waar al maatregelen zijn uitgevoerd, het is immers blijvend van belang om deze gebieden te beschermen en de ruimte beschikbaar te houden. Maatregelen worden uitgevoerd op het gebied van de morfologie, zoals het laten hermeanderen van beken, het aanleggen van plas-draszones en het herstel van kwel. Er is ruimte naast de waterloop nodig om de maatregelen die de waterschappen en gemeenten daar nemen goed uit te kunnen voeren. Veel van deze maatregelen zijn een verplichting die voortvloeit uit de Europese Kaderrichtlijn Water. Het is van belang om de uitvoering van dergelijke maatregelen, ook in de toekomst, niet onmogelijk te maken en daarvoor ruimte te reserveren. In de aangegeven gebieden gelden ruimtelijke beperkingen aan activiteiten die het realiseren van watersysteemherstel belemmeren of onnodig kostbaar maken. De beperking, opgenomen in artikel 5.7, tweede lid, onder a, heeft tot doel het tegengaan van (nieuw) ruimtebeslag en bebouwing. De beperkingen, opgenomen in artikel 5.7, tweede lid, onder b en c, hebben tot doel het reguleren (in de vorm van een vergunningenstelsel) van (nieuwe) verhardingen van een bepaalde omvang en van het ophogen van gronden. De exacte invulling van deze regeling is ter invulling aan de gemeente, waarbij een aandachtspunt is het voorkomen van cumulatieve effecten. In het overleg tussen gemeente en waterschap in het kader van de watertoets kan dit aan de orde komen. In artikel 5.7, derde lid is opgenomen dat het waterschap betrokken wordt bij de beoordeling van de aanvraag voor de aanlegvergunning (vergelijkbaar met de bepaling voor regionale waterbergingsgebieden in artikel 5.2, derde lid).

Het zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen overlapt voor een deel met de gebieden die in deze verordening zijn aangewezen als zoekgebied voor ecologische verbindingszone. Het geldende beschermingsregime komt inhoudelijk overeen met het beschermingsregime voor zoekgebied voor ecologische verbindingszone. Voor het zoekgebied voor behoud en

herstel van watersystemen is aanvullend hierop voorzien in regels voor het ophogen van gronden en het raadplegen van het waterschap over de aanlegvergunning. Het zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen overlapt voor een deel de in deze verordening aangewezen groenblauwe mantel. Het beschermingsregime voor het zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen is echter specifiek en toegespitst op het doel, namelijk behoud, verbetering en herstel van het natuurlijke watersysteem van bovenregionaal belang waarvoor ruimte nodig is.

3 Resultaten quickscan

3.1 Inventarisatie methode

3.1.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te krijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hierbij maken we gebruik van diverse ecologische atlassen en internetbronnen (zie literatuurlijst voor een overzicht). Daarnaast zijn via het Natuurloket/ GAN gegevens opgevraagd uit de NDFF. Er is alleen onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van soorten beschermd in de beschermingsregimes tabel 2, tabel 3 en de vogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 t/m 4. Dit betreft de vogelsoorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen het gehele jaar door beschermd zijn.

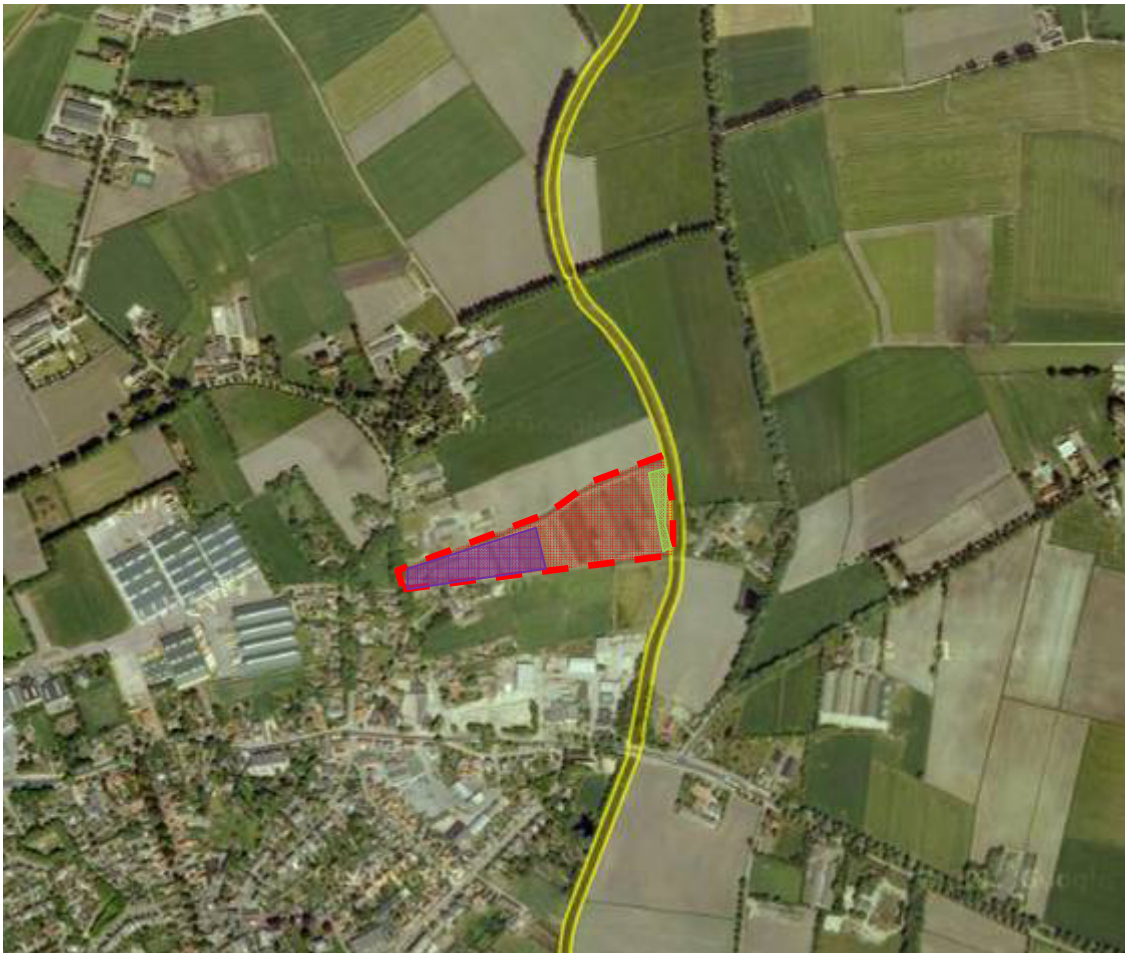
3.1.2 Oriënterend veldbezoek

Tijdens het verkennend veldbezoek is het plangebied op 6 september 2012 bezocht. Dit veldbezoek is uitgevoerd door een ter zake kundig ecooloog van Grontmij (ing. M.C. Bonder). Het doel van het oriënterend veldbezoek is het onderzoeksgebied te beoordelen op habitatgeschiktheid voor soorten beschermd in de beschermingsregimes tabel 2, tabel 3 en de vogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 t/m 4.

Door de informatie uit het bronnenonderzoek te combineren met informatie uit het veldbezoek ontstaat een goed beeld van het actueel voorkomen van beschermde soorten in het gebied en de aanwezigheid van potentieel leefgebied van beschermde soorten.

3.2 Natuurbeschermingswet

Na raadpleging van de gebiedendatabase van het ministerie van EL&I is gebleken dat het Natura 2000-gebied Kempenland-West grenst aan de oostzijde van het plangebied. Specifiek gaat het om de Reusel. In het kader van de Natuurbeschermingswet is het nodig na te gaan of de ingreep mogelijk in strijd is met de instandhoudingdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden. Dit kan worden onderzocht in een nog op te stellen voorttoets.

*Kaart 3.1 Situatie Natura 2000 gebied Kempenland-West (gele lijn) in relatie tot het plangebied (rode be-
lijning). Zichtbaar is dat de oostzijde grenst aan het Natura 2000 gebied.*

3.3 Ecologische Hoofdstructuur

3.3.1 Inventarisatie

De oostelijke strook van het plangebied bevindt zich in de EHS. De Reusel wordt beschouwd als een natte parel. Dat betekent dat de oostelijke helft van het plangebied, waar geen nieuwbouw en gebouwaanpassingen plaats vinden, zich bevindt in het zoekgebied behoud en herstel watersystemen, in de groenblauwe mantel en in attentiegebied EHS.

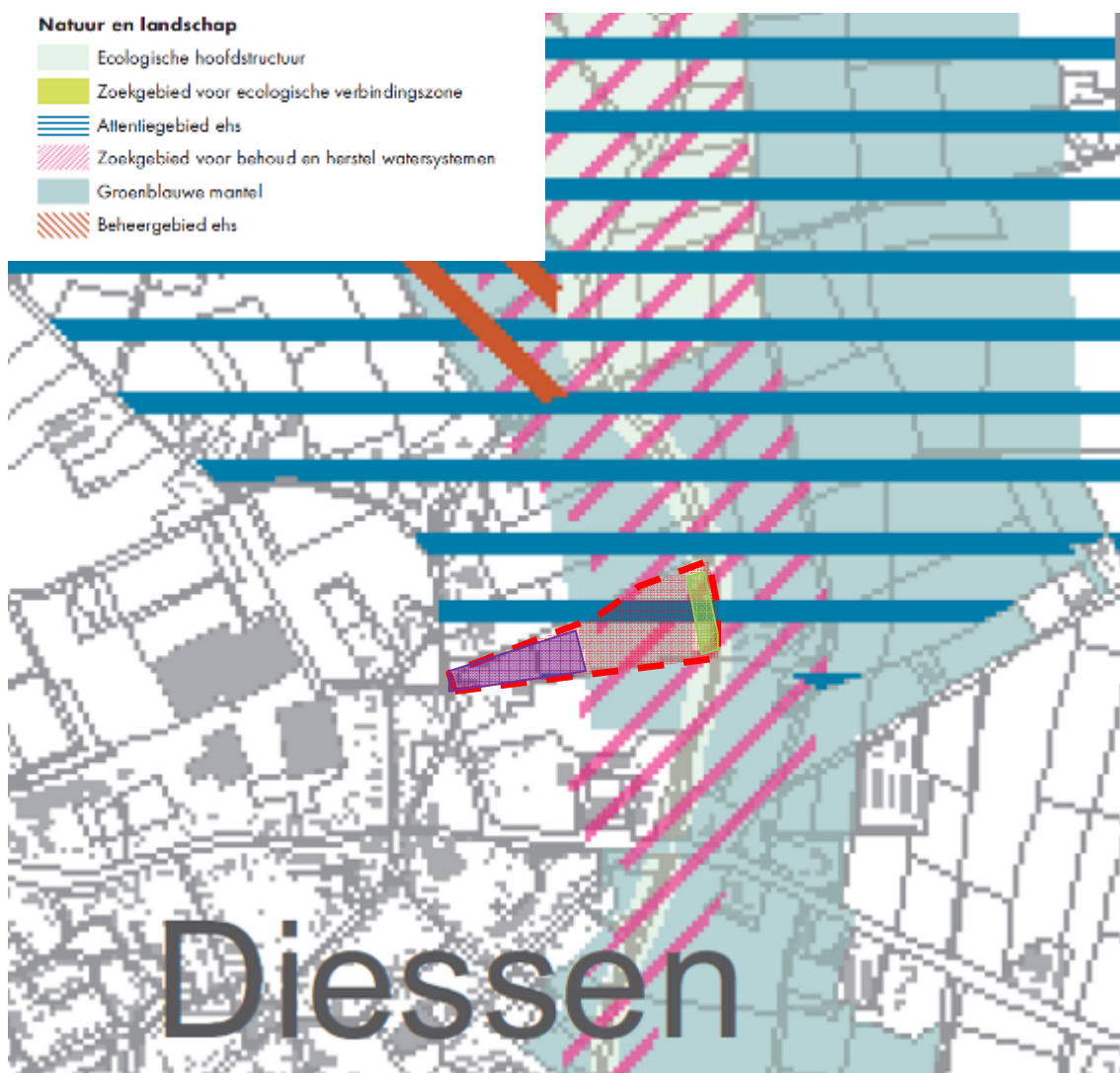
De westelijke helft van het plangebied, waar nieuwbouw en gebouwaanpassingen plaats vinden, bevinden zich buiten de EHS.

3.3.2 Effecten

De oostelijk gelegen strook van het plangebied dat zich bevindt in de EHS bestaat in de huidige situatie uit een steile civieltechnisch ingerichte oever met voedselrijk bemest grasland. Er wordt een natuuroever aangelegd van circa 2.500 m². Dit betekent dat er plaatse de EHS zal worden geoptimaliseerd. Ten noorden van het plangebied zijn al natuurvriendelijke oevers aangelegd wat heeft geleid tot een duidelijke vergroting van de natuurwaarden. Aangenomen wordt dat bij de aanleg van de natuurvriendelijke oevers in het plangebied dit ook zal gebeuren. Het effect van deze ingreep op de EHS is positief.

De bestaande tuinen bevinden zich in het zoekgebied behoud en herstel watersystemen, in de groenblauwe mantel en in attentiegebied EHS. Hier vinden geen aanpassingen plaats. Een ja mits benadering is niet nodig.

De voorgenoemde bouw van het appartementsgebouw en de gebouwaanpassingen aan de werkschuur en boerderij worden uitgevoerd buiten de EHS. Het attentiegebied EHS heeft alleen betrekking op grondwater

Kaart 3.2 Situatie EHS in relatie tot het plangebied (rode belijning). Zichtbaar is dat de oostelijke smalle strook zich bevindt in de EHS, de oostelijke helft in de groenblauwe mantel/ zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen en het grootste deel van het plangebied bevindt zich in attentiegebied EHS.

3.4 Soortbescherming

3.4.1 Flora

Bronnenonderzoek:

PM

Verkennd veldbezoek

Er zijn geen beschermde planten aangetroffen. Deze worden ook niet in het plangebied verwacht, omdat deze bestaat uit onderhouden (moes)tuinen, voedselrijke grasoevers Reusel en enkele goed onderhouden gebouwen. Ook op het traject van de Reusel ter hoogte van het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen.

Ten noorden van de Hooghuisweg zijn de oevers van de Reusel natuurlijk ingericht. Dit heeft ertoe geleid dat onder andere de Drijvende waterweegbree voorkomt in de Reusel. De Drijvende waterweegbree is een soort beschermd in het beschermingsregime tabel 3. Het is niet uitge-

sloten dat deze plantensoort in de toekomst na herinrichting van de Reusel ook ter hogote van het plangebied zal vestigen.

Toetsing Flora- en faunawet

De ingreep leidt uitsluitend tot positieve effecten omdat het zal leiden tot vestigingsmogelijkheden voor beschermde soorten als de Drijvende waterweegbree. Het overtreden van verbodsbepalingen Flora- en faunawet is niet aan de orde.

3.4.2 Zoogdieren

Literatuurstudie

PM

Verkennd veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn potentiële uitvliegopeningen van (gewone dwerg)vleermuizen waargenomen. Deze zijn ook aanwezig bij gebouwen op de buurpercelen. De eigenaresse gaf aan dat zij minimaal één vleermuis in 2012 heeft waargenomen. Deze vloog op het erf rondom de boerderij.

Foto 3.1 Situatie van de boerderij met op rechterfoto zichtbaar een aantal potentiële in/uitvliegopeningen voor vleermuizen.

De werkschuur en het schuurtje hebben geen in/uitvliegopeningen en zijn niet geschikt voor vleermuizen.

Toetsing Flora- en faunawet

Vanuit de Flora- en faunawet dient te worden onderzocht en wat de functie is van de boerderij voor vleermuizen.

3.4.3 Vogels

Literatuurstudie

PM

Op grond van de literatuur wordt beoordeeld of er nog andere broedvogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn zoals bijvoorbeeld uilen en roofvogels.

Verkennd veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn 3 Huismussen op het dak van de boerderij roepend waargenomen. Boven de boerderij vloog een groepje van 7 Huismussen. De waarneming is verricht buiten het broedseizoen van de soort (het broedseizoen is van 1 maart tot en met 20 juni). Er kan niet op basis van de waarnemingen verricht op 6 september worden geconcludeerd dat de soort broedt op het dak. Het is echter wel een sterke aanwijzing dat dit het geval is.

Toetsing Flora- en faunawet

Er dient in de periode 1 maart tot en met 20 juni te worden onderzocht en wat de functie is van de boerderij voor de Huismus. Pas daarna kan een toetsing Flora- en faunawet worden uitgevoerd.

3.4.4 Vissen

Literatuurstudie

Uit de beschikbare literatuur blijkt dat in de Reusel ten zuiden van de Zuid Willemsvaart voor zover bekend geen beschermde vissoorten voor komen.

PM

Verkennd veldbezoek

De Reusel is geschikt als leefgebied voor de Kleine modderkruiper en Bittervoorn. In hoeverre deze soorten hier voorkomen is niet bekend. Niet uitgesloten is dat deze vissoorten bij een eventuele aanleg natuuroever worden verstoord.

Toetsing Flora- en faunawet

Vanuit de Flora- en faunawet dient te worden onderzocht en wat de functie is van de Reusel voor beschermde vissoorten. Pas daarna kan een toetsing Flora- en faunawet worden uitgevoerd. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat er geen werkzaamheden onder de waterlijn zullen plaatsvinden en dat er geen onderzoek noodzakelijk is.

3.4.5 Amfibieën

Literatuurstudie

PM

Verkennd veldbezoek

De Reusel is geschikt als leefgebied voor de Poelkikker. In hoeverre deze soort hier voorkomt is niet bekend.

Toetsing Flora- en faunawet

Vanuit de Flora- en faunawet dient te worden onderzocht en wat de functie is van de Reusel voor de Poelkikker. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat er geen werkzaamheden onder de waterlijn zullen plaatsvinden en dat er geen onderzoek noodzakelijk is.

3.4.6 Reptielen

Literatuurstudie

PM

Verkennd veldbezoek

Het plangebied inclusief de Reusel is niet geschikt voor reptielen.

Toetsing Flora- en faunawet

Nader onderzoek naar het voorkomen van reptielen is niet nodig.

3.4.7 Ongewervelden

Literatuurstudie

PM

Verkennd veldbezoek

Het plangebied inclusief de Reusel is niet geschikt voor beschermde ongewervelden.

Toetsing Flora- en faunawet

Nader onderzoek naar het voorkomen van ongewervelden is niet nodig.

4 Conclusie & aanbevelingen

4.1 Natuurbeschermingswet

Het plangebied bevindt zich binnen invloedsfeer van het Natura 2000-gebied Kempenland-West. Beschrijving van de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op kwalificerende soorten en habitattypen en externe werking (incl. eventuele ecologische relaties) is noodzakelijk. Er dient een voortoets natuurbeschermingswet te worden opgesteld.

4.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het oostelijke deel van het plangebied bevindt zich binnen de begrenzing van de EHS. Hier zal een natuuroever worden aangelegd en dit betekent een verbetering van de natuurwaarden EHS. Het westelijke deel van het plangebied bevindt zich buiten de EHS.

4.3 Flora- en faunawet

4.3.1 Flora

Uit het voorliggende hoofdstuk blijkt dat geen planten binnen en nabij het plangebied kunnen voorkomen, die beschermd zijn onder Flora- en faunawet tabel 2 en/of 3 die mogelijk bij de uitvoering van het project worden verstoord.

Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat er voldoende informatie beschikbaar is om de toetsing aan de Flora- en faunawet uit te kunnen voeren. Er zijn daarom geen aanvullende veldbezoeken nodig.

4.3.2 Zoogdieren

Uit het voorliggende hoofdstuk blijkt dat vleermuizen een vaste verblijfplaats kunnen hebben in de boerderij. Deze zijn beschermd onder Flora- en faunawet tabel 3 en worden mogelijk bij de uitvoering van het project verstoord.

Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat er onvoldoende informatie beschikbaar is om de toetsing aan de Flora- en faunawet uit te kunnen voeren. Er zijn daarom aanvullende veldbezoeken nodig gericht op de inventarisatie van vleermuizen.

4.3.3 Vogels

Zoals uit hoofdstuk 3 blijkt, komen in het terrein broedvogelsoorten voor die beschermd zijn in beschermingscategorie 1 t/m 4 die bij de uitvoering van het project mogelijk worden verstoord. Het betreft de Huismus.

Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat er onvoldoende informatie beschikbaar is om de toetsing aan de Flora- en faunawet uit te kunnen voeren. Er zijn daarom aanvullende veldbezoeken nodig gericht op de inventarisatie van de Huismus.

4.3.4 Vissen

Het is nog niet uit te sluiten dat beschermde vissoorten voor komen in de Reusel. Als gevolg van de aanleg natuuroever worden deze mogelijk verstoord. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat er geen werkzaamheden onder de waterlijn zullen plaatsvinden en dat er geen onderzoek noodzakelijk is.

4.3.5 Amfibieën

Het is nog niet uit te sluiten dat de Poelkikker leefgebied heeft in de Reusel ter hoogte van het plangebied. Als gevolg van de aanleg natuuroever wordt deze mogelijk verstoord. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat er geen werkzaamheden onder de waterlijn zullen plaatsvinden en dat er geen onderzoek noodzakelijk is.

4.3.6 Reptielen

Er worden geen reptielen in het plangebied verwacht.

4.3.7 Ongewervelden

Er worden geen beschermde ongewervelden het plangebied verwacht.

4.4 Aanbevelingen

Het advies is om een nader onderzoek uit te voeren naar vleermuizen en broedvogels.

De geplande ingrepen dienen in ieder geval uit te worden gevoerd buiten de kwetsbare perioden van de te verwachten soorten. De aanleg van de natuuroever dient te worden uitgevoerd buiten het paaiseizoen van de vissen. Aangeraden wordt de aanleg uit te voeren in de periode september- februari. De aanpassingen aan de boerderij dienen uit te worden gevoerd in de periode september – november, indien vogels of vleermuizen aanwezig zijn.

5 Literatuurlijst

Gebruikte literatuur

- Bos et al. (2006). De Dagvlinders van Nederland
- Broekhuizen et al. (1992). Atlas van de Nederlandse Zoogdieren.
- Bijlsma et al. (1993). Ecologische Atlas van de Nederlandse Roofvogels.
- De Nie (1996). Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen.
- Limpens, et al. (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Onderzoek naar verspreiding en ecologie.
- Meijden, R. van der (2005). Heukels' Flora van Nederland.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2002). De Nederlandse Libellen.
- SOVON (2002). Atlas van de Nederlandse broedvogels.

Geraadpleegde internetsites

Website VZZ (www.zoogdierverseniging.nl → www.zoogdieratlas.nl)

www.ravon.nl

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.florafaunacheck.nl

www.rijksoverheid.nl (informatie over Natura2000 en EHS)